Dosar nr. 4-491/2025
(4-25022182-12-4-19022025)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

20 iunie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani
În componență:
Preşedintele şedinţei, judecător Renata Popescu-Balta
grefier Regina Ciobanu
în prezența
persoanei în privința căreia a fost pornit
procesul contravențional Sîrbu Sergiu
în lipsa
agentului constatator Cemurtan Serghei

examinând în ședință de judecată publică, cauza contravențională întocmită în privința lui Sîrbu Sergiu, născut la *****, IDNP: *****, domiciliat în mun. *****, or. *****, str. *****,*****învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 243 alin. (1) Cod contravențional,

c o n s t a t ă :

La data de 19 februarie 2025 Direcția de poliție a municipiului Chișinău a înaintat în instanța de judecată cauza contravențională intentată în privința lui Sîrbu Sergiu, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 243 alin. (1) Codul contravențional.

La data de 07.02.2025 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 741980 în privința lui Sîrbu Sergiu, în baza art. 243 alin. (1) Cod contravențional. Conform procesului-verbal cu privire la contravenție, aceasta la data de 26.12.2024, ora 16.40, Sîrbu Sergiu conducînd automobilul de model „*****„ cu nr/î ***** a fost implicat în accident rutier, părăsind locul comiterii accidentului rutier fără a anunța poliția.

Potrivit pct. 16 din procesul-verbal cu privire la contravenție, cauza contravențională a fost remisă instanței de judecată în temeiul art. 395 alin. (1) din Codul contravențional, ca fiind autoritatea competentă să o soluționeze în temeiul art. 395 din Codul contravențional.

În şedinţă de judecată agentul constatator Cemurtan Serghei și victima Colciu Ion, în privința căruia a fost respectată procedura legală de citare, fapt confirmat prin avizul de recepție a citației, la examinarea cauzei nu s-au prezentat și nu au comunicat instanței motivele neprezentării acestuia, motiv din care, instanța de judecată în temeiul art. 455 alin. (2) Cod contravențional, a apreciat posibilă examinarea cauzei în absența acestora.

Persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Sîrbu Sergiu, în ședința de judecată a indicat că nu a fost implicat în accident rutier la data de 26.12.2024, ora 16.40 și nu a părăsit locul accidentului ritier. Totodată, nu este descrisă fapta, procesul verbal a fost întocmit în lipsa lui și nu a participat la întocmirea tuturor actelor legate de accidentul rutier.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, analizând şi apreciind probele în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, din punctul de vedere al pertinenței, concludenții și utilității lor, instanța de judecată ținând cont de prevederile legale ce guvernează spețа, ajunge la următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Potrivit art. 10 Cod contravenţional constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Art. 8 alin. (1), (2) din Codul contravențional, stipulează că persoana este supusă răspunderii contravenționale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravenţională. Conform prevederilor art. 14 alin. (1) – (3) din Codul contravențional, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudență.

Conform prevederilor art. 425 alin. (1), (2) şi (5) din Codul contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

Analizând conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 741980 în privința lui Sîrbu Sergiu în baza art. 243 alin. (1) Cod contravențional, instanța constată că acesta urmează a fi declarat nul, iar procesul contravențional încetat din următoarele considerente.

În conformitate cu alin. (1) al art. 442 din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Instanța notează că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act întocmit de un agent aflat în exercițiul funcțiunii potrivit căruia se constată starea de fapt, beneficiind de prezumțiile de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate.

Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanța de judecată reține că motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât şi din oficiu de către

instanţă, pentru asigurarea respectării principiilor legalității şi dreptății, stabilite expres de articolele 5 și 7 din Codul contravențional.

În hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional, § 38, Înalta Curte a statuat, că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale, se bucură de prezumțiile de legalitate, de autenticitate și de veridicitate.

De asemenea, acesta este executoriu. Astfel, Curtea admite că pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii de efecte juridice, redactarea lui trebuie să respecte o anumită formă *ad validitatem*, trebuind realizate toate exigențele de fond și de formă.

Astfel, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele imperative prevăzute de legea contravențională, prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulității absolute sau relative.

În baza art. 445 alin. (1) din Codul contravenţional, legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv temeiurile care atrag nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție, și anume, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a mențiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului- verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede temeiurile nulității relative, astfel încât, celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă ”*ad validitatem*” cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Conform art. 440 alin. (1) din acelaşi cod, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Subsecvent, instanța reține că, pentru respectarea garanţiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia

de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie.

Astfel, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul acestuia prin raportare la cerinţele imperative prevăzute de legea contravențională prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulităţii absolute.

Din materialele dosarului rezultă, că la data de 07.02.2025 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 741980 în privința lui Sîrbu Sergiu pe faptul săvîrșirii contravenției prevăzute de art. 243 alin. (1) Cod contravențional, în lipsa acestuia, fapt confirmat de martorul asistent Toma Parascovia.

Tot aici, este de menționat, că în dosarul contravențional nu se regăsește dovada citării legale a lui Sîrbu Sergiu pentru a fi prezent la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție MAI06 741980, pentru a-și expune poziția.

Contravenientul susține că la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 741980 din 07.02.2025 el nu a fost înștiințat pentru a fi prezent, prin ce i-au fost încălcate prevederile art. 378 Cod contravențional.

Instanța reține, că procesului verbal cu privire la contravenție MAI06 741980 a fost întocmit la data de 07.02.2025 în lipsa lui Sîrbu Sergiu, acesta nu a fost citat nici într-un mod pentru a se prezenta, or în materialele dosarului nu se regăsește dovadă de citare legală a lui Sîrbu Sergiu, în acest sens.

În acest context, instanța reiterează prevederile art. 382 alin. (2) Cod contravențional, din care rezultă cert că, citarea se face prin invitație scrisă, care se înmânează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poștă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citația a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească.

Prin urmare, în situația în care agentul constatator nu a făcut dovada respectării procedurii legale de citare, or deși legiuitorul reglementează la art. 443 alin. (6) Cod contravențional posibilitatea întocmirii procesului-verbal în lipsa contravenientului, totuși acest fapt este condiționat de două circumstanțe, și anume: absența persoanei și refuzul acestuia de a semna procesul-verbal, condiții care, nu au fost respectate în speță.

În virtutea acestor constatări, instanța conchide că întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în lipsa contravenientului și fără înștiințarea legală a acestuia, ultimul a fost privat de un șir de drepturi și garanții procesuale, în special, de dreptul de a depune explicații pe marginea învinuirii aduse, totodată a fost privat de dreptul de a formula cereri, de a anexa probe în apărarea sa, de a fi apărată de un avocat, circumstanță care, afectează în mod esențial fondul cauzei și generează declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție în ordinea art. 445 alin. (2) Cod contravențional.

Cu precădere la caz, instanța atestă că procesul verbal a fost încheiat în absența făptuitorului, fapt confirmat prin semnătura unui martor asistent. Totodată, sub acest aspect instanța reține că agentului constatator în ședința de judecată nu s-a prezentat pentru a face o claritate la acest subiect.

Astfel, este imposibil de a menționa faptul că, cazul a fost examinat de agentul constatator corespunzător, și nu trezește dubii la capitolul de individualizare, fapt care vine

în contradicție cu prezumția de nevinovăție, iar erorile admise urmând a fi tratate în folosul contravenientului, fiind în detrimentul învinuirii aduse.

Instanța de judecată relevă că constatarea faptei contravenționale realizate de către agentul constatator are un caracter superficial şi tendențios, ceea ce denotă încălcarea prevederilor art.381 Cod contravențional.

În circumstanțele constatate, instanța consideră că în cazul din speță, prin încălcarea prevederilor Codului contravențional elucidate supra, contravenientului i-au fost încălcate drepturile, la un proces echitabil.

Potrivit jurisprudenţei CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este o prezumție lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situație dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Totodată, în conformitate cu alin. (1) al art. 442 din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Instanța notează că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act întocmit de un agent aflat în exercițiul funcțiunii potrivit căruia se constată starea de fapt, beneficiind de prezumțiile de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate.

Instanța, analizând întregul material probatoriu acumulat şi prezentat în justificarea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenţie, consideră că în acțiunile lui Sîrbu Sergiu lipsește faptul contravenției prevăzut la art.243 alin.(1) Cod contravențional, or fapta incriminată este una vagă. Nu este identificat expres acțiunile de părăsire a accidentului rutier de către Sîrbu Sergiu, precum și nu ar anunța poliția de accidentul care s-ar fi produs din vina acestuia, nefiind respectate în acest sens prevederile art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional.

Astfel, elmentele laturii obiective nu au fost indicate de către agentul constatator. Or, Sîrbu Sergiu are dreptul de a cunoaște esența faptei care i se incriminează.

Astfel, se constată că agentul constatator nu a respectat totalmente norma legală la momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție care, determină, în conformitate cu art. 445 Cod contravenţional, necesitatea încetării procesului contravenţional, pe motivul nulității procesului verbal cu privire la contravenție.

Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. 395 alin. (1) pct. 2), alin. (1), art. 445 alin. (1), art. 460, art. 461 alin. (1) şi, respectiv, art. 462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată –

HOTĂRĂŞTE:

Se declară nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 741980 din 07.02.2025 în baza art. 243 alin. (1) Cod contravențional întocmit în privința lui Sîrbu Sergiu, în baza art. 243 alin. (1) din Codul contravențional.

Se încetează procesul contravenţional intentat în temeiul art. 243 alin. (1) Cod contravenţional în privinţa lui Sîrbu Sergiu, din motivul nulității procesului verbal cu privire la contravenție.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecător semnătura Renata Popescu-Balta
copia corespunde originalului
judecător Renata Popescu-Balta